

בטיחות בבנייה

תקציר בנושא הריסות

1. פעולת הריסה יכולה להיחשב כבנייה אם הורסים בניין מגורים או מבנה ציבורי ויכולה להיחשב כבנייה הנדסית אם הורסים גשר, מחלף או מסילת ברזל.
2. הסכנות הבטיחותיות העיקריות בהריסה הן הדף אוויר, העפת שברי מבנה, אבק רעיל, רעש מזיק, התמוטטות בלתי מכוונת של חלקי המבנה והתפוצצות פתאומית.
3. קיימות כמה שיטות הריסה :
 - א. באמצעות כלים ידניים כגון פטישים במשקל 5 ק"ג.
 - ב. באמצעות פטיש אוויר (אמצעים פנאומטיים)
 - ג. באמצעות ציוד מכני הנדסי (טרקטורים)
 - ד. באמצעות משקולת ברזל התלויה על זרוע מנוף
 - ה. ע"י פיצוץ חומר נפץ
4. מבצע בנייה אחראי למנות להריסה מנהל עבודה מוסמך אשר ינהל את ההריסה באופן ישיר ומתמיד. מנהל עבודה יהיה בעל ניסיון של שנה לפחות בהריסות של המבנים.
5. לפני תחילת ההריסה כל חלקי המבנה ינותקו ממערכת הזנה של זרם החשמל, הספקת גז, מים וקיטור. כמו כן, תאורגן הגנה מתאימה על שלימותה של מערכת ביוב (הצינורות ותאי ביקורת) הסמוכה למבנה העומד לפני הריסה..
6. ינקטו אמצעי בטיחות מיוחדים למניעת התפוצצות גזים או אבק הנוצרים בעת הריסת מבנה. כמו כן, יש לנקוט אמצעי זהירות למניעת דליקה ולהכין אמצעי כיבוי במידה ואכן תפרוץ שריפה בעת ההריסה.
7. בהריסת מבנה מבטון או מבטון מזוין ינקטו אמצעי זהירות מתאימים למניעת התמוטטות בלתי מבוקרת או פתאומית (תמיכות וקשירות), התכווצות רכיבים או שינויים בלתי צפויים אחרים.
8. יש לנקוט אמצעים מיוחדים שבעת ההריסה לא יפגעו חלקי מבנה שלא מיועדים להריסה ושלא יפגעו מבנים הסמוכים למבנה הנהרס.
9. יש לנקוט אמצעים למניעת גישת בני אדם לאתר ההריסה ומניעת גישה או מעבר של כלי רכב בקרבת המבנה הנהרס.

10. המקום שבו נעשית פעולת הריסה יגודר ויוצבו בו שלטי אזהרה הנראים היטב לעין. כמו כן, יצוין על גבי השלט המרכזי שבמקום מבוצעות עבודות הריסה.

11. כל מבנה שגובהו מעל פני הקרקע עולה על 4.00 מ. ייהרס אך ורק לפי תכנית עבודה מפורטת. התכנית תמצא באתר הריסה בצמוד לפנקס הכללי המתנהל במשרדו של מנהל העבודה.

12. העבודות הבאות יבוצעו רק בידי בונה מקצועי להריסות :

א. הריסת מבנה מפלדה, מבטון או מבטון מזוין.

ב. הריסת גג, תקרת קמרון (לא שטוחה), קיר נושא, קיר תומך, עמוד נושא ומהלך מדרגות.

ג. הריסת כל קיר או עמוד שגובהו עולה על 1.50 מ.

13. אם חלה הפסקה בעבודות הריסה למשך זמן לא ארוך מ- 48 שעות והאתר מגודר יש להעמיד בשער שומר שימנע כניסת בני אדם למקום ההריסה אך אם ההפסקה תמשך מעבר ל- 48 שעות חובה לנקוט אמצעים למניעת סכנת התמוטטות של החלק הנותר של המבנה ע"י חיזוקים, תמיכות או קשירות.

14. במידה ומחליטים על הריסה ע"י פיצוץ חומר נפץ חייב מבצע בנייה לבקש ממפקח עבודה אזורי היתר לביצוע הפיצוצים באמצעות טופס בקשה שניתן לקבלו במשרדו של מפקח עבודה אזורי. באמצעות טופס בקשה להיתר על מבצע בנייה למנות ממונה על הפיצוצים שיתכנן ויבצע את הפיצוצים.

15. ממונה על הפיצוצים חייב להחזיק בתעודת הסמכה שתוקפה שנתיים. הוא גם רשאי למנות מפוצץ מקצועי שהוא הדריכו שישמש לו עוזר בביצוע הפיצוצים.

16. אין בשום אופן לבצע פיצוצים באתר ללא נוכחותו הישירה והמתמדת של הממונה על הפיצוצים. כמו כן, מותר לבצע פיצוצים אך ורק בשעות שבין זריחת השמש ובין שקיעתה.

17. אחרי השלמת הריסה או תוך כדי ביצועה יש לפנות את שאריות המבנה בצורה סדורה באמצעות משאיות שינועו בגתיבים מסומנים היטב ובטוחים .

18. אין בשם אופן להשאיר בשטח האתר שאריות חומר נפץ, נפצים, פתילים או שברי זכוכית וכל חומר אחר העלול לסכן את הפועלים שיכנסו לאתר.

המרצה: אריק הולדר